

1309 - 129

AANVULLING PASSENDE BEOORDELING
WINDPARK DELFZIJL NOORD
AANVULLING OP ALTERRA-RAPPORT 515E

MILLNERGY/WW

12 december 2008

B02042.100024

Inhoud

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Inhoud van deze aanvulling	3
1.3	Leeswijzer	3
2	Wettelijk kader gebiedsbescherming	5
2.1	Inleiding	5
2.2	Vogel- en Habitatrichtlijn	5
2.3	Natuurbeschermingswet 1998 (Nb-wet)	6
2.3.1	Wetlands	6
2.3.2	Natura 2000-gebieden	6
2.3.3	Beschermde natuurmonumenten	8
2.4	Nota Ruimte	9
2.5	Derde Nota Waddenzee	9
2.6	Interprovinciaal Beleidsplan Waddenzee (IBW)	10
2.7	Integraal afwegingskader	11
2.8	Beschermde waarden Natura 2000-gebied Waddenzee	11
3	Effectbeschrijving	12
3.1	Voorkomen van vogels in en rond het plangebied	12
3.1.1	Winterseizoen	12
3.1.2	Broedseizoen	15
3.2	Effectinschatting	17
3.2.1	overwinterende vogels	17
3.2.2	Effecten op broedvogels	20
3.2.3	barrièrewerking	21
4	Effectbeoordeling	22
4.1	Beoordeling effecten op overwinterende vogels	22
4.1.1	Algemeen: significantie	22
4.1.2	Windpark Delfzijl-Noord	22
4.1.3	Beoordeling cumulatieve effecten	24
4.2	Beoordeling van de effecten op broedvogels	25
Bijlage 1	Literatuur	26
Bijlage 2	Vogels	27
Bijlage 3	Instandhoudingsdoelen vogels	29
Bijlage 4	Broedvogelinventarisatie Windpark Delfzijl-Noord	45
Bijlage 5	Slachtoffers pleisterende (overwinterende) vogels	47

HOOFDSTUK

1

Inleiding

1.1

AANLEIDING

Millenergy en De Wolff Nederland Windenergie (WNW) hebben het voornemen om een windpark te realiseren op of aan de voet van de Schermdijk en op de Pier van Oterdum, in het havengebied van Delfzijl. Ten behoeve van dit initiatief is een MER opgesteld dat in december 2007 is gepubliceerd.

Bij het MER Windpark Delfzijl-Noord is Alterra-rapport 515e van april 2006 gevoegd. Dit rapport beschrijft de effecten van het Windpark Delfzijl Noord in het kader van de Natuurbeschermingswet (Passende Beoordeling). Tevens is Alterra-rapport 151f (effecten in het kader van de Flora- en Faunawet; februari 2007) bij het MER gevoegd. De beschrijving van de effecten op de levende natuur in het MER is goeddeels op deze twee rapporten gebaseerd.

Door de Commissie m.e.r. en enkele insprekers zijn punten naar voren gebracht waarop in dit rapport een antwoord wordt gegeven. Als gevolg van de langdurige procedure en het late indienen van het MER (december 2007) is een deel van de gebruikte gegevens van dat rapport inmiddels verouderd. Ook de in het rapport gepresenteerde informatie over de wettelijke beschermingsstatus van de Waddenzee is inmiddels verouderd. Door de Commissie m.e.r. is daarom om een aanvulling bij het MER gevraagd.

1.2

INHOUD VAN DEZE AANVULLING

In deze aanvulling op de Passende Beoordeling van Alterra wordt als eerste een nieuwe tekst over het wettelijke gebiedsbeschermingskader van de Waddenzee gepresenteerd. Daarop volgend worden de nieuw verzamelde soortgegevens gepresenteerd en wordt beoordeeld of op basis hiervan de conclusies van Alterra-rapport 515e moeten worden herzien. De nieuwe gegevens betreffen gegevens over de aantallen vogels die zich in zomer en winter in het gebied bevinden. Op basis hiervan is een nieuwe slachtofferberekening uitgevoerd. Ook is opnieuw de mogelijke verstoring van foeragerende en broedende vogels onderzocht. De gevonden effecten worden beoordeeld in het kader van de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied Waddenzee.

1.3

LEESWIJZER

Deze aanvulling dient nadrukkelijk gelezen te worden in combinatie met het gepubliceerde MER en de Alterra-rapporten 515e en 515f. In deze aanvulling wordt in hoofdstuk 2 het wettelijk kader beschreven. In hoofdstuk 3 wordt op basis van de nieuw verzamelde gegevens een gewijzigde effectbeschrijving gepresenteerd, waarna in hoofdstuk 4 de

beoordeling van de effecten in het licht van de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied Waddenzee wordt beschreven.

HOOFDSTUK

2 Wettelijk kader gebiedsbescherming

2.1 INLEIDING

De Waddenzee kent een opeenstapeling van beschermingsregimes. Het is een onder de Natuurbeschermingswet 1998 (Nb-wet) beschermd Natura 2000-gebied (Europese Vogel- en Habitatrichtlijn), een voormalig beschermd natuurmonument, onderdeel van de Ecologische Hoofdstructuur (Nota Ruimte), de Kaderrichtlijn Water is van toepassing op het gebied en er is – als nadere uitwerking van de Nota Ruimte - de PKB Derde Nota Waddenzee. Het Interprovinciaal Beleidsplan Waddenzee is een nadere uitwerking van de Derde Nota, en een integraal Beheer- en Ontwikkelingsplan Waddengebied is in de maak. Tot slot is, net als in de rest van Nederland, de Flora- en faunawet van toepassing. Een aantal van deze wetten en regels valt onder de noemer "gebiedsbescherming" en wordt in het navolgende behandeld: Nb-wet (Vogel- en Habitatrichtlijn en voormalig Beschermd Natuurmonument) EHS en Nota Ruimte/PKB Waddenzee.

Deze opeenstapeling van beschermingsregimes vraagt om een zorgvuldige analyse. Enerzijds vragen al deze wetten en nota's een min of meer zelfstandige afweging. Anderzijds is het zaak, om uiteindelijk te kunnen komen tot een werkbaar afwegingskader, voor ogen te hebben wat deze wetten en beleidskaders gezamenlijk betekenen voor initiatieven in de Waddenzee.

2.2 VOGEL- EN HABITATRICHTLIJN

De Europese Vogelrichtlijn (79/409/EEG) heeft tot doel alle in het wild levende vogelsoorten en de daarvoor aangewezen gebieden te beschermen. In Nederland zijn 79 gebieden aangewezen als speciale beschermingszone, dat wil zeggen gebieden die een ecologische samenhang vertonen waardoor ze zijn te begrenzen.

De Habitatrichtlijn (92/43/EEG) heeft tot doel het waarborgen van de biologische diversiteit door de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna. De Habitatrichtlijn maakt ook onderscheid tussen bescherming van gebieden (voor de habitattypen van bijlage I en voor de planten- en diersoorten van bijlage II) én van soorten (bijlage IV). Het kan dus zijn dat een gebied niet als Natura 2000-gebied wordt aangemerkt, maar dat er wel een beschermde diersoort van bijlage IV voorkomt, waardoor de Habitatrichtlijn alsnog van toepassing is.

Voor de aanwijzing van de 141 Habitatrichtlijngebieden geldt een andere procedure dan voor de 79 Vogelrichtlijngebieden. De Vogelrichtlijngebieden zijn allemaal al aangewezen.

De Habitatrichtlijngebieden moesten voor aanwijzing eerst aangemeld worden bij de Europese Commissie. Zij zijn nog niet aangewezen. De Waddenzee is aangewezen als Vogelrichtlijngebied en aangemeld als Habitatrichtlijngebied. Op dit moment vindt de aanwijzing van de Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijngebieden) (opnieuw) plaats op grond van art. 10a van de Natuurbeschermingswet 1998. De ontwerp-aanwijzingsbesluiten voor zeven gebieden in het Waddengebied¹ hebben van 23 mei 2007 tot en met 3 juli 2007 ter inzage gelegen. Hierop zijn 368 inspraakreacties binnengekomen. In totaal wijst Nederland 162 Natura 2000-gebieden aan. Enkele gebieden zijn zowel gekwalificeerd op grond van de Vogelrichtlijn als op grond van de Habitatrichtlijn. De procedure van aanwijzing loopt nog.

Toetsingscriteria

Het gebiedsbeschermingsregime en het soortenbeschermingsregime uit de beide richtlijnen is in de Natuurbeschermingswet 1998 respectievelijk de Flora- en faunawet geïmplementeerd. Deze implementatie heeft inmiddels correct plaatsgevonden, wat betekent dat voor het wettelijke kader uitgegaan moet worden van de Natuurbeschermingswet 1998 en de Flora- en faunawet. In het kader van de gebiedsbescherming blijft de Flora- en Faunawet buiten beschouwing. De Natuurbeschermingswet 1998 wordt hieronder besproken.

2.3 NATUURBESCHERMINGSWET 1998 (NB-WET)

De Waddenzee heeft de status van 'wetland van internationale betekenis' (Verdrag van Ramsar), van Natura 2000-gebied (Vogel- en Habitatrichtlijn) en van beschermd natuurmonument. Het beschermingsregime van deze drie soorten gebieden is geregeld in de Nb-wet.

2.3.1 WETLANDS

Op grond van art. 27 Nb-wet zijn wetlands aangewezen ter uitvoering van het Verdrag van Ramsar. Al deze gebieden zijn of worden op dit moment ook aangewezen als Natura 2000-gebied. Voor de wetlands geldt daarom hetzelfde beschermingsregime als voor de Natura 2000-gebieden (zie hieronder).

2.3.2 NATURA 2000-GEBIEDEN

Op grond van art. 10a Nb-wet worden de Natura 2000-gebieden aangewezen. Na aanwijzing geldt voor deze gebieden het beschermingsregime zoals is opgenomen in de artikelen 19a tot en met 19ka. Dit houdt in dat op grond van art. 19d, lid 1 Nb-wet 1998 een vergunning van gedeputeerde staten vereist is voor projecten en andere handelingen die de natuurlijke kenmerken van een Natura 2000-gebied kunnen aantasten.² Bij algemene

¹ Het gaat om de volgende zeven gebieden: Waddenzee, Duinen en Lage Land Texel, Duinen Vlieland, Duinen Terschelling, Duinen Ameland, Duinen Schiermonnikoog en de Noordzeekustzone vanaf de grens met Duitsland tot aan Petten.

² Dit is onder andere het geval wanneer door de realisatie of het verrichten van projecten of handelingen = gelet op de instandhoudingsdoelstellingen - de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in een Natura 2000-gebied kan verslechteren of als de projecten of handelingen een

